

Nevladine organizacije na Kosovu

Author: [Kate Tedesco](#)

Oslobodjeni kontrole Beograda, kosovski Albanci nasli su novi rezim na koga se zale, medjunarodnu zajednicu.

"Pogledajte ovaj haos I djubre po ulicama", zali se mladi direktor jedne nevladine organizacije u Pristini. "Vise od 400 organizacija nalazi se ovde i ne mogu da zakljuce kako da odrzavaju cistocu na gradskim ulicama".

"Svakodneвно je sve jasnije da medjunarodna zajednica na Kosovu predstavlja neuspeh".

Njegove reci, premda ostre, odrazavaju osecanja mnogih razocaranih Kosovara. Proslog juna agencije Ujedinjenih nacija i oko 600 stranih nevladinih organizacija (NVO) dosle su u ovu pokrajinu nakon odlaska jugoslovenskih snaga.

Lokalno stanovništvo je mislilo da ce medjunarodni predstavnici doneti sa njima dosta novca, osoblja i prakticnog znanja da se ustanovi socijalni red i bezbednost - i to brzo.

Medjutim, Kosovari su ubrzo zakljucili da je stranim agencijama vise stalo do prestiza, takmicenja oko oblasti odgovornosti i udela u 2,2 biliona dolara pomoci koja je obecana za ovu pokrajinu. Dok su stvari dosle na svoje mesto i doslo do postavljanja prvih projekata, dosla je zima.

Ceste zalbe lokalnog stanovništva, pored djubreta na ulicama, ticu se lose zastite, neuspeha da se poprave lokalne zgrade, nedostatka opreme i zakasnjenja u zameni licnih dokumenata i pasosa.

Medjunarodnu zajednicu kritikuju zbog nedostatka jasne politike i neadekvatne obuke lokalne policije i neuspehu u pokusaju da se nekadasnje gerilske snage Oslobojilacke vojske Kosova ponovo integrisu u drustvo.

Pojedini strani radnici dele ovo razocaranje. "Izgleda kao da su ove grupe stigle u isto vreme, ali umesto da su se na trenutak zaustavile i pogledale okolo, pa odlucile koja vrsta projekta je zaista ovde potrebna, one su definisale projekte na osnovu finansijske podrške koju bi mogle dobiti", rekao je jedan strani radnik iz Sjedinjenih Drzava. "Sada kada imaju sav taj novac, jos uvek ne znaju kako da ga upotrebe".

Kosovari ukazuju na plate, kola i beneficije kojima se okruzuju stranci. Obrazovani lokalci zaradjuju manje, zale se oni.

"Kosovo je seksi i svako hoce da je ovde", rekao je jedan kosovski zvanicnik. "Vecina njih je ovde zbog novca i radnih prospekata. Zeleo bih da samo obavljaju svoj posao i idu dalje umesto sto se tako dvolicno ponasaju".

Jedan razocarani radnik UN priznaje da broji dane do pocetka njegovog sledeceg radnog zadatka. "Sistem ne valja. Za mnoge, Kosovo je samo usputna stanica za izgradnju karijere i prepreka na putu za Geneve ili New York".

Medjutim, neki medjunarodni zvanicnici ljute se zbog toga sto ih Albanci kritikuju i prave od svih njih stereotipe.

"Razumem da je završena dekada represije i da je rat ostavio svoj trag...ali izgleda da su Kosovari navikli da za sve optuzuju Srbe", kaze jedan stranac. "Sada kada su otisli Srbi, oni ne mogu da funkcionisu bez neprijatelja, tako da su mednjunarodni radnici novi krivci".

"Spasli smo im zadnjicu", ljuti se jedan americki zvanicnik za humanitarna pitanja posto je cuo kako se jedan stanovnik Pristine glasno zali na medjunarodnu zajednicu u jednom gradskom kaficu. "Sada ne mogu ocima da nas vide! Sta ocekuju? Ne mozemo Kosovo izgraditi preko noci."

Istina je da svako ko je proveo malo vremena na terenu u prosloj godini, mogao opaziti da ima pojedinaca koji su postigli veliki uspeh u izgradnji Kosova - a to su mahom lokalci.

Dok su medjunarodni radnici otvarali svoje kancelarije i zapocinjali svoje sponzorske igre, domaci preduzetnici vec su zapocinjali privatne poslove od kojih su mnogi veoma uspesni.

Izgleda da bi medjunarodni radnici postigli mnogo bolje rezultate na Kosovu ukoliko bi posao izgradnje pokrajine poverili lokalcima.

Kate Tadesco je pisac i savetnik za razvoj iz New Yorka.

Location: Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/nevladine-organizacije-na-kosovu>